



Excm. Ajuntament de Castelló de la Plana

**ORDENANÇA  
MUNICIPAL PER A LA  
PREVENCIÓ I  
CONTROL DEL  
MOSQUIT TIGRE A  
CASTELLÓ DE LA  
PLANA**

Secció d'Informació, Atenció a  
la Ciutadania i Participació  
Ciutadana



Ajuntament de Castelló  
de la Plana

**ANY 2016**



## **ÍNDEX**

### EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Article 1.- Objecte i àmbit d'aplicació

Article 2.- Definicions

Article 3.- Criteris generals. Regulació d'aigües estancades

Article 4.- Actuacions generals

Article 5.- Actuacions específiques

Article 6.- Tractaments específics

Article 7.- Control de les actuacions

Article 8.- Potestat sancionadora

Article 9.- Infraccions

Article 10.- Sancions

Disposició final



Palau Municipal  
1716-2016

---

Ajuntament de Castelló de la Plana

## **EXPOSICIÓ DE MOTIUS**

A l'estiu de l'any 2012 es van detectar les primeres poblacions del mosquit *Aedes albopictus* a Castelló de la Plana, conegut popularment com a mosquit tigre, que té una alta capacitat invasora i un efecte negatiu sobre la qualitat de vida i salut de les persones ja que la seua forma de picar és molt agressiva.

El seu cicle biològic té peculiaritats que el diferencien d'altres espècies de mosquits. Deposita els ous en la part interior de xicotets recipients i quan aquests queden submergits donen lloc a una larva aquàtica que realitza tot el cicle de desenvolupament fins a convertir-se en pupa, moment en què realitza la metamorfosi per a arribar a l'estat adult i passar ja al medi aeri. Tenen una peculiaritat que els diferencien dels mosquits autòctons: depositen els ous en xicotetes masses d'aigua, naturals o artificials, com ara bidons, plats de tests, pneumàtics o recipients xicotets.

Per a posar els ous les femelles han de picar perquè necessiten la sang com a aliment per a madurar-los, de fet els mosquits mascles no piquen ja que s'alimenten del nèctar de les flors.

Els ous no són visibles a simple vista, les larves eclosionen ràpidament i en set dies un poc de la nostra sang s'haurà convertit en 80 nous mosquits, dels quals la mitat seran femelles i per tant en una setmana més tindrem 3.200 nous mosquits tigre en la nostra casa.

Aquests mosquits no són fàcils de veure, tenen el vol molt àgil, poca grandària i es mouen prop del terra, per la qual cosa els ciutadans es veuen plens de picadures sense haver vist res especial.

Entre desembre i març els mosquits adults desapareixen quasi del tot, sent la seua activitat reproductora nul·la i per consegüent s'eviten les seues molèsties. La fase d'hibernació està constituïda principalment pels ous, que són els que asseguren la reactivació de la plaga a la primavera de l'any següent.

Aquest mosquit pot ser portador de malalties en els seus països d'origen, i



Palau Municipal  
1716-2016

---

Ajuntament de Castelló de la Plana

tot i que encara no s'ha donat aquesta circumstància a Espanya, no es pot descartar del tot la possibilitat que açò ocorrega. Es tracta d'una espècie forana de mosquit que cal controlar com més prompte millor, per a previndre els efectes nocius que pot arribar a causar en la nostra població.

Aquesta espècie és especialment difícil de controlar ja que el seu desenvolupament ocupa tant l'espai públic com el privat, per la qual cosa resulta difícil d'aplicar mesures de control per part de l'Ajuntament i fa necessària la col·laboració ciutadana.

La correcta aplicació de mesures preventives és la millor solució per a arribar a un bon control d'aquest insecte.

L'Ajuntament de Castelló de la Plana es fa responsable de dur a terme les actuacions necessàries en l'espai públic a fi d'evitar el desenvolupament de les poblacions larvàries de l'*Aedes albopictus* en els punts d'aigua estancada de l'espai públic, d'aportar als ciutadans la informació necessària perquè puguin evitar que hi haja punts de cria en l'àmbit privat i de mantindre la col·laboració i coordinació necessària amb la resta d'Administracions Públiques.

En aquesta ordenança es regulen les mesures necessàries per a evitar la proliferació descontrolada del mosquit tigre que seran de compliment obligatori per a les persones interessades, i s'estableix un procediment sancionador per a evitar conductes que permeten la seua reproducció causant un perjudici a la ciutadania.

Els articles 139 i 140 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local, introduïts per la Llei 57/2003, de 16 de desembre, de Mesures per a la Modernització del Govern Local, habilita les entitats locals perquè establisquen en defecte de normativa sectorial específica, tipus d'infraccions i les seues corresponents sancions.

Aquesta Ordenança té deu articles i una disposició final.

### Article 1.- **Objecte i àmbit d'aplicació**

Aquesta ordenança té com a finalitat controlar en el municipi de Castelló de la Plana les poblacions de l'espècie invasora del mosquit *Aedes albopictus*, així com d'altres mosquits autòctons, per a minimitzar els efectes que aquells insectes puguin ocasionar a la ciutadania.

Queden incloses en l'àmbit d'aplicació de la present Ordenança totes les persones físiques o jurídiques que siguen propietàries, posseïdores o titulars



Palau Municipal  
1716-2016

---

Ajuntament de Castelló de la Plana

d'espais, béns, activitats econòmiques o objectes susceptibles de crear les condicions necessàries per a la proliferació del mosquit tigre ubicats en el municipi de Castelló de la Plana.

### Article 2.- **Definicions.**

1) *Aedes albopictus*: mosquit tigre. Dípter hematòfag que pertany a la família dels culícids. Originari d'Àsia, de color negre amb taques blanques especialment visibles en les potes i una línia blanca longitudinal en el tòrax i el cap. Notable activitat picadora, principalment diürna.

La seua mesura oscil·la entre els 6 i 10 mm. Molt ben adaptat al nostre territori i a les seues condicions ambientals, cria en xicotetes quantitats d'aigua estancada en recipients artificials o naturals.

2) Ous: són negres i ovalats, d'una longitud aproximada de 0,5 mm, difícilment visibles a simple vista. Són depositats en llocs susceptibles d'emmagatzemar aigua. Asseguren la supervivència de l'espècie durant l'hivern.

3) Larves: són aquàtiques, sense ales i vermiformes. Tenen quatre fases de creixement depenent de la temperatura des que el mosquit ix de l'ou. Mesuren entre 1 i 8 mm de longitud i tarden entre 5 i 10 dies a transformar-se en pupes. Els seus moviments espasmòdics són fàcils de reconèixer. S'alimenten de matèria orgànica en suspensió dins de l'aigua.

4) Pupa: fase posterior a la larva, en un o dos dies es produïx la metamorfosi que la convertix en mosquit adult.

5) Mosquits autòctons: tota espècie de mosquit conegut en el municipi, pertany a la família dels culícids, produïxen picadures en les persones i possibles reaccions al·lèrgiques.

6) Aigües estancades: acumulació d'aigua sense corrent de qualsevol grandària. Estan exposades a la posada d'ous per part dels mosquits adults i per tant faciliten la seua proliferació causant danys a la ciutadania.

### Article 3.- **Criteris generals. Regulació d'aigües estancades.**

Aquesta ordenança obliga totes les persones físiques o jurídiques que siguen propietàries o posseïdores de béns o objectes susceptibles de crear condicions de proliferació del mosquit tigre que eviten l'abandonament, definitiu o temporal, tant en espais públics com a privats, de contenidors o objectes siga quin siga la seua dimensió en què es puga acumular aigua i com a conseqüència puga reproduir-se el



Palau Municipal  
1716-2016

---

Ajuntament de Castelló de la Plana

mosquit tigre.

Uns exemples d'aquests objectes serien: pneumàtics, articles decoratius de jardí, tests, sotaplats de tests, arruixadores, fosses sèptiques, basses de reg, piscines, llandes, bosses, botelles, lones de plàstic, tines, bidons, fonts ornamentals, etc.

Els propietaris de solars estan obligats a mantindre al seu càrrec nets d'herba, fem, recipients, objectes abandonats i aigües estancades. Qualsevol actuació correctora que haguera de realitzar l'Ajuntament de Castelló de la Plana en aquests seran a càrrec del titular del solar.

#### Article 4.- **Actuacions generals**

Les persones que es troben dins de l'àmbit d'aplicació de la present ordenança hauran d'ajustar-se a les prescripcions següents:

- Neutralitzar, en els seus espais privats, tots aquells objectes que es troben a l'aire lliure i tenen buits que puguen acumular aigua. Si tenen aigua hauran de buidar-los i posar-los boca per avall, eliminar-los, cobrir-los amb tela mosquitera ben ajustada d'1 o 2 mm de pas de malla, foradar el fons perquè no s'acumule aigua o traslladar-los a un lloc tancat.

- Els sotaplats dels tests hauran de ser retirats o mantindre's secs. Es poden utilitzar altres sistemes de reg que no suposen risc com a mètodes hidropònics o irrigadors automàtics de circuit tancat.

- Si es tracta de depòsits fixos que no es poden moure o han de quedar destapats com els abeuradors, s'hauran de buidar dues vegades per setmana o bé cobrir-los amb tela mosquitera ben ajustada d'1 o 2 mm de pas de malla.

- En el cas de basses o fonts ornamentals es recomana la introducció de peixos rojos que són depredadors naturals de larves de mosquits. Les basses caldrà cobrir-les amb tela mosquitera ben ajustada d'1 o 2 mm de pas de malla.

- Les piscines hauran de mantindre's tot l'any per mitjà de tractament desinfectant habitual per a garantir l'absència de mosquits i altres organismes. En el cas concret de basses i piscines, en ser una làmina d'aigua més gran, els mosquits tigre no tenen preferència per a criar, però sí ho poden fer els mosquits autòctons. Per aquest motiu cal actuar de manera que l'aigua que continguen no es convertisca en un focus de cria d'aquests insectes. Quan estiguen buides s'hauran de mantindre completament seques ja que les xicotetes quantitats d'aigua que es poden acumular en zones del fons de piscines suposadament buides, sí que poden ser viviers de larves de mosquit tigre. En el cas de piscines plenes d'aigua, aquestes es mantindran tapades o en condicions higièniques mitjançant els tractaments en l'aigua adequats per a evitar la proliferació de larves, havent de vigilar també que en els plecs de les lones que cobrixen les piscines no es pugui acumular aigua.



Palau Municipal  
1716-2016

---

## Ajuntament de Castelló de la Plana

- Les persones responsables dels edificis, els presidents de comunitats de propietaris o gestors de finques, vigilaran els depòsits d'aigua de les instal·lacions de climatització comunitàries, així com dels col·lectors d'aigua dels edificis, les canaletes, desguassos de zones comunes, sifons en els patis, etc. per a evitar acumulacions d'aigua i la proliferació del mosquit tigre sent responsables en cas de no fer-ho.

- Els presidents de comunitats de propietaris o gestors de finques on s'acumulen objectes que puguin omplir-se d'aigua de pluja seran responsables d'evitar que apareguen larves de mosquits, per la qual cosa hauran de seguir les indicacions de buidar, invertir o foradar.

- Si cap de les recomanacions anteriors pot ser aplicada, els propietaris procediran setmanalment a aplicar un larvicida biològic sobre l'aigua d'ús domèstic, per personal o empresa autoritzada.

- Els forats naturals dels arbres o de la seua base situats dins de l'àmbit privat hauran de ser omplits d'arena o terra per a evitar la proliferació de larves de forma permanent.

- Els propietaris o arrendadors d'horts, horts urbans, solars o finques en desús hauran d'aplicar les mesures preventives exposades. En aquests llocs se sol fer ús de depòsits fixos o bidons per a acumular aigua per al reg, per la qual cosa aquests recipients han de quedar perfectament tapats o coberts amb tela mosquitera. En aquest apartat queden també incloses les basses en ús en els sistemes de reg que es troben en el terme municipal.

- Les fosses sèptiques presents en edificacions que no estiguen connectades amb la xarxa del clavegueram municipal, poden ser focus de mosquits i hauran d'estar ben segellades, sense clevills i s'haurà d'instal·lar tela metàl·lica en els respiradors.

- Les empreses o centres comercials especialitzats en articles de jardineria i/o ceràmica, són punts de risc especials i els seus propietaris hauran de cuidar que els seus objectes no acumulen aigua i afavorisquen la proliferació del mosquit tigre.

- Qualsevol altre tipus d'acumulació d'aigua no previst en la present ordenança, haurà de notificar-se al Departament de Sanitat de l'Ajuntament de Castelló de la Plana perquè es pugui determinar el nivell de perillositat respecte a la proliferació de mosquits tigre.

### Article 5.- **Actuacions específiques**

1.- Cementiris: els cementiris solen ser llocs especialment problemàtics per al desenvolupament del mosquit tigre, afectant greument els visitants o el nucli urbà més pròxim.



Palau Municipal  
1716-2016

---

Ajuntament de Castelló de la Plana

Es recomana l'ús de flors artificials, però si s'usen flors naturals, la humitat es mantindrà introduint en el recipient material absorbent com esponges o grava fina de manera que mai quede aigua lliure on els mosquits puguen depositar els seus ous.

En el cas d'incompliment de la recomanació anterior, els propietaris dels nínxols hauran de perforar la base de tots els recipients florals per a evitar que acumulen aigua. En cas de no fer-ho, l'Ajuntament de Castelló de la Plana podrà realitzar els forats d'ofici i repercutir els costos al propietari o titular del nínxol.

2.- Granges d'animals: aquestes instal·lacions solen tindre recipients que s'utilitzen com a abeuradors i es convertixen en focus de proliferació del mosquit tigre, la qual cosa afecta els treballadors i els mateixos animals de la granja.

Els propietaris hauran d'habilitar un mecanisme d'evacuació semblant a l'utilitzat en les cisternes sanitàries per a facilitar l'eliminació completa i periòdica cada 3 o 4 dies per a evitar la proliferació de mosquits ja que afegir aigua no elimina aquest risc.

No s'utilitzaran banyeres o frigorífics en desús com a abeuradors per suposar un emmagatzematge gran d'aigua i un risc enorme.

3.- Tallers mecànics i depòsits de pneumàtics usats o nous: els professionals del sector de l'automòbil que, per la seua activitat substituïsquen pneumàtics de vehicles, estaran obligats a mantindre'ls en llocs amb teulada a l'espera de la seua recollida pel gestor de residus.

En el cas d'impossibilitat hauran de cobrir-se amb una lona impermeable que impossibilita la seua inundació.

En els depòsits de pneumàtics usats hauran d'emprar-se addicionalment les mesures de seguretat següents:

- Mantindre les zones d'emmagatzematge dels pneumàtics netes de vegetació o qualsevol altra causa que facilitara l'acumulació d'aigua.
- Apilar els pneumàtics en columnes verticals i no de forma aleatòria.
- Cobrir aquestes columnes amb lones impermeables.
- Reduir el temps d'emmagatzematge.
- En cas de trasllat a altres ubicacions, triar com a data l'època freda per a reduir el risc de propagació del mosquit tigre.
- Eliminació immediata dels pneumàtics sense valor comercial.
- Aplicació de larvicida d'ús domèstic en cas de necessitat.

Els pneumàtics no podran utilitzar-se amb finalitat lúdica en els patis dels





Palau Municipal  
1716-2016

---

Ajuntament de Castelló de la Plana

centres escolars o esportiva en els circuits de karts i semblants sense estar foradats o semienterrats en posició vertical.

4- Instal·lacions per a hivernar vaixells: En aquestes instal·lacions sempre que siga possible es tindran les embarcacions sota coberta i en cas contrari es taparan per una coberta protectora impermeable a la pluja amb la finalitat que en el seu interior no es pugui acumular aigua i es convertisca en un focus per a la proliferació del mosquit tigre. Cal vigilar també que en els plecs de les lones no es pugui acumular aigua.

5.- Escoles: els elements de joc no han de tindre aigua estancada, especialment en èpoques de vacances escolars.

#### Article 6.- **Tractaments específics**

En el cas que es considerara oportú realitzar tractaments amb productes biocides, s'utilitzaran els adequats sota supervisió tècnica i es duran a terme per personal qualificat i autoritzat.

S'aconsella d'utilitzar un mètode antilarvari que és més eficaç i específic.

Qualsevol actuació d'aquest tipus es realitzarà a càrrec del titular del solar o instal·lació.

#### Article 7.- **Control de les actuacions**

L'actuació inspectora es realitzarà per tècnics municipals, agents de la policia local o personal especialitzat de l'empresa adjudicatària del tractament per al control del mosquit en funcions d'assistència tècnica al municipi; els quals podran, degudament acreditats i en el compliment de les seues funcions, ordenar les persones obligades per la present ordenança que adopten les mesures necessàries per a evitar la proliferació i propagació del mosquit tigre, així com accedir a qualsevol lloc, instal·lació o dependència, ja siga pública o privada.

En el supòsit d'entrada a domicilis, es requerirà el consentiment previ del titular.

#### Article 8.- **Potestat sancionadora**

1.- A través de la Policia Local i del personal especialitzat de l'empresa adjudicatària del tractament per al control del mosquit, l'Ajuntament vigilarà i garantirà el degut compliment, pels obligats determinats en l'article 1 de la present Ordenança, sense perjuí de l'exercici de les seues competències per part dels



Palau Municipal  
1716-2016

---

Ajuntament de Castelló de la Plana

òrgans corresponents a l'Administració de l'Estat o de la Comunitat Autònoma.

2.- La potestat sancionadora correspondrà a l'Ajuntament, de conformitat amb el que disposa la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, qui l'exercirà d'acord amb el Reglament del procediment per a l'exercici de la Potestat Sancionadora, de 4 d'agost de 1993, aprovat en desenvolupament de la Llei 30/1992, de 26 de novembre de 1992, del Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

3.- Són responsables directes de les infraccions a aquesta Ordenança els seus autors o autores materials, excepte en els casos en què siguin menors d'edat i en aquesta cas respondran els seus tutors legals.

4.- Les infraccions es qualifiquen com a lleus, greus o molt greus, tenint en compte els criteris de risc per a la salut, grau d'intencionalitat, gravetat de l'afecció sanitària, l'alarma social produïda, la generalització de la infracció i la reincidència.

#### Article 9.- **Infraccions**

1.- Es considera infracció qualsevol acció o omissió que supose un incompliment del que disposa la present Ordenança i les infraccions podran ser:

- a) Lleus
- b) Greus
- c) Molt greus

2.- Es consideren infraccions lleus:

- a) Les comeses per simple negligència, sempre que el risc sanitari haja sigut escàs.
- b) Tindre aigua estancada amb larves o pupes de mosquit per incompliment de les prescripcions de l'article 4.
- c) Qualsevol altra infracció a la present ordenança que no siga classificada com a greu o molt greu.

3.- Es consideren infraccions greus:

- a) L'incompliment dels requeriments específics dels tècnics o assistents municipals



Palau Municipal  
1716-2016

---

Ajuntament de Castelló de la Plana

- b) Proporcionar informació o documentació falsa o inexacta.
- c) Dificultar o impedir el treball d'inspecció dels tècnics o assistents municipals.
- d) La reiteració en les infraccions lleus. S'entendrà com a reiteració la comissió de més d'una infracció lleu en el termini d'un any, quan així siga declarat per resolució que pose fi a la via administrativa.

4.- Es consideraran infraccions molt greus:

- a) L'incompliment dels requisits específics formulats per les autoritats municipals en matèria de salut pública.
- b) L'incompliment dels requisits específics formulats per un tècnic o assistent municipal quan existisca perill per a la salut o el benestar social.
- c) La reiteració en les infraccions greus. S'entendrà com a reiteració la comissió de més d'una infracció greu en el termini d'un any, quan així siga declarat per resolució que pose fi a la via administrativa.

#### Article 10.- **Sancions**

La imposició de sancions previstes en aquesta Ordenança es guiaran per l'aplicació del principi de proporcionalitat, i en tot cas, es tindran en compte els criteris de graduació següents: negligència o intencionalitat de l'infractor, naturalesa dels perjudicats causats i existència de reincidència.

1.- Les infraccions seran sancionades, amb la tramitació prèvia d'expedient sancionador a aquest efecte, amb multa pecuniària, pels imports següents:

- a) Infraccions lleus: de 60 euros a 750 euros.
- b) Infraccions greus: de 751 euros a 1.500 euros.
- c) Infraccions molt greus: de 1.501 euros a 3.000 euros.

2.- La imposició de sancions no impedirà, en cap cas, la liquidació i cobrament de les quanties meritades per la realització de treballs per part de l'Excm. Ajuntament de forma subsidiària.



## **Disposició final**

### **Única. Comunicació, publicació i entrada en vigor**

1.- De conformitat amb el que disposen els articles 56.1, 65.2 i 70.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local, la publicació i entrada en vigor de l'Ordenança es produirà de la manera següent:

a) L'acord d'aprovació definitiva de la present Ordenança es comunicarà a l'Administració de l'Estat i de la Generalitat.

b) Transcorregut el termini de quinze dies des de la recepció de la comunicació, l'Acord i l'Ordenança es publicaran en el Butlletí Oficial de la Província.

c) L'Ordenança entrarà en vigor l'endemà de la seua completa publicació en el Butlletí Oficial de la Província.

2. L'Acord d'aprovació definitiva i l'Ordenança es publicaran, a més, en el "Butlletí Informatiu Municipal de l'Ajuntament de Castelló de la Plana".

**Aprovació:** Ayto Ple 23 de juny de 2016.

**Publicació:** B.O.P. de Castelló de la Plana, 90, 26 de juliol de 2016.